

Ministerie van Economische Zaken,
Landbouw en Innovatie

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 4
2513 AA 's-GRAVENHAGE

**Directie Algemene
Economische Politiek**

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 30
2594 AV Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Factuuradres
Postbus 16180
2500 BD Den Haag

Overheidsidentificatienr
00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/eleni

Datum 2 november 2012
Betreft Aardgasinkomsten en een staatsfonds

Geachte Voorzitter,

Hierbij zend ik u de antwoorden op de vragen die zijn gesteld door de leden Jan Vos en Mei Li Vos over aardgasinkomsten en een staatsfonds. De vragen werden mij toegestuurd op 2 oktober 2012.

1

Bent u op de hoogte van het artikel over de aardgasinkomsten en een staatsfonds dat daaruit gevormd kan worden?¹

Antwoord

Ja.

2

Welk deel van de aardgasbaten komt bij Esso en Shell terecht? Op welke manier en op welke termijn zou de overeenkomst met Esso en Shell opgezegd kunnen worden, dan wel zouden de voorwaarden voor de staat gunstiger gemaakt kunnen worden?

Antwoord

De auteur van het artikel gaat uit van de veronderstelling dat Shell en ExxonMobil 50% van de opbrengst van het Groningengas (de Slochterenbel) ontvangen. Dit is onjuist. In 1971 is met Shell en ExxonMobil de MOR-Overeenkomst gesloten. Op grond van deze overeenkomst wordt de winst van het Groningengas verdeeld in drie schijven tussen Shell en Exxon Mobil aan de ene kant en de Staat aan de andere kant. Van deze schijven is de schijf waarin 95% toevalt aan de Staat de hoogste. Bij de huidige gasprijzen valt het grootste gedeelte van de opbrengst in deze hoogste schijf, waardoor de laatste jaren bijna 90% van de totale winst van het Groningengas naar de Staat gaat. Ik zie dan ook geen aanleiding om deze overeenkomst op te zeggen dan wel te veranderen. Voor de volledigheid meld ik nog dat voornoemde systematiek in het verleden in een aantal brieven aan de Tweede Kamer is toegelicht (Kamerstukken II, 1974-1975, 13 109 nr.1; 1974-1975, 13 122 nrs. 1-2; 2001-2002, 28 109, nr. 1, bijlage 6; 2008-2009, 31700, nr. 30).

---

¹ Den Haag, gebruik de gasbel verstandig, de Volkskrant, 1 oktober 2012 maandag, Rolf Heynen

3

Hoe heeft u uitvoering gegeven aan de brief van 30 september 2008, waarin stond dat de vraag naar de optimale vormgeving van vermogensbehoud een relevante vraag was, die nadere studie verdient en waar het kabinet nadere studie naar zou doen?

4

Kunt u de resultaten van deze studie aan de Kamer doen toekomen? Zo nee, kunt u alsnog een dergelijk onderzoek laten doen?

Antwoord (vraag 3 en 4)

Het toenmalige kabinet heeft de 13e Studiegroep Begrotingsruimte verzocht onderzoek te doen naar de aanwending van aardgasbaten. De 13e Studiegroep Begrotingsruimte heeft in haar rapport het volgende opgenomen over de voeding van het Fonds Economische Structuurversterking (FES):

"Het Fonds Economische Structuurversterking is een verdeelfonds voor eenmalige investeringsprojecten van nationaal belang die de economische structuur van het land verbeteren. Vóór deze kabinetsperiode werd het FES gevoed met een vast percentage van de aardgasbaten, vanuit de gedachte 'ondergronds vermogen voor bovengronds vermogen'. Door de volatiliteit van de olieprijs (waar de gasprijs aan gekoppeld is) fluctueerde de voeding sterk van jaar op jaar. Bij hoge olieprijzen leidde deze systematiek tot veel extra voeding, waardoor bestedingsdrang ontstond en de kwaliteit van de projecten onder druk kwam te staan. Tevens is bekend dat de Nederlandse aardgasvoorraad langzaam opraakt, waardoor de voeding van het FES in de toekomst steeds verder zou dalen. De twaalfde Studiegroep Begrotingsruimte heeft advies uitgebracht over een stabielere en meer toekomstbestendige voeding van het FES. Vanaf het begin van deze kabinetsperiode is gewerkt met een vaste voeding, vooruitlopend op een wijziging van de FES-wet. De desbetreffende wetswijziging is in 2009 bij de Kamer ingediend. In het wetsvoorstel is met ingang van een nieuwe kabinetsperiode een nieuwe voedingssystematiek uitgewerkt op basis van een aan het begin van de kabinetsperiode vast te stellen percentage van het rendement op het resterende aardgasvermogen. Door de voortijdige val van het kabinet zal het wetsvoorstel niet meer behandeld worden door het huidige parlement. De Studiegroep adviseert het kabinet vast te houden aan de wetswijziging en de daarin uitgewerkte nieuwe voedingssystematiek."

Conform het regeerakkoord vindt deze kabinetsperiode geen additionele voeding plaats van het FES. Het wetsvoorstel tot aanpassing van de FES-wet is daarom ingetrokken.

(w.g.) drs. M.J.M. Verhagen
Minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie